

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорти (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

1. Колоянова О. Інтерпретація твору образотворчого мистецтва як особливий вид діяльності педагога-художника. *Проблеми підготовки сучасного вчителя* 2013. № 8 (Ч. 1). 71–76.

2. Сотська Г. І., Кузьменко Г. В. Методологічні аспекти підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва. *ScienceRise: Pedagogical Education*. 2019. № 2(29). С. 17–21.

3. Чепан М.-Л. А. Проблеми загальної психології: шляхи розвитку ідей Г. С. Костюка. Розвиток ідей Г. С. Костюка в сучасних психологічних дослідженнях: Наукові записки *Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України*. Київ: Академія праці і соціальних відносин, 2000. С. 194–202.

4. Щолокова О. П. Основи професійної художньо-естетичної підготовки майбутніх вчителів: монографія. Київ: Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 1996. 172 с.

Тетяна СІРБУ

старший викладач, Державний університет інфраструктури та технологій, Київ, Україна

АНГЛОМОВНА ГРАМАТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ СУДНОВОДІВ ЯК МЕТОДИЧНА ПРОБЛЕМА

В процесі фахової підготовки майбутніх судноводіїв важливе місце посідає вивчення англійської мови за професійним спрямуванням для забезпечення ефективного спілкування та розв'язання питань безпеки під час виконання професійних обов'язків у водному просторі. Звернемо увагу на нормативну базу, яка дає підстави розглядати питання формування граматичної компетентності майбутніх судноводіїв з методичної точки зору.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з річкового та морського транспорту Державного університету інфраструктури та технологій,

програмні компетентності повинні включати знання та вміння, які отримують студенти після вивчення відповідної дисципліни, в тому числі здатність спілкуватися іноземною мовою на професійному рівні [1].

Міжнародна конвенція про підготовку та дипломування моряків та несення вахти з Манільськими поправками 2010 року містить доповнення до Правила II/4 про мінімальні знання з англійської мови, необхідні для отримання диплома вахтового помічника капітана суден валовою місткістю 200 реєстрових тон і більше, а саме: «Достатнє знання англійської мови, яке дозволяє вахтовому помічнику капітана користуватися картами та іншими морськими посібниками, розуміти метеорологічну інформацію і повідомлення щодо безпеки суден та їх експлуатації, а також уміння ясно висловлювати свої думки під час зв'язку з іншими суднами чи берегом. Уміння розуміти і використовувати Стандартний морський словник ІМКО» [3].

Для уникнення мовних непорозумінь у багатонаціональних екіпажах Міжнародна морська організація ухвалила морський навігаційний словник для різних сегментів навігації та поступово уніфікувала його вміст до стандартних фраз для спілкування в морі, які розподілені за принципом використання як на борту судна, так і для зовнішньої комунікації.

Отже, як ми розуміємо, метою створення стандартного морського розмовника (СМР) є спрощення та звуження лексики морської англійської мови. Необхідно також підкреслити тяжіння до використання стандартних граматичних шаблонів для підвищення функціональності фраз. Граматичні конструкції морської англійської є простими і відрізняються від тих, що притаманні загальній англійській мові. Використання СМР спрямовано на покращення рівня усного професійного спілкування та безпеки.

Вивчаючи граматичні особливості організації СМР, насамперед слід звернути увагу на граматичний матеріал та особливості побудови граматичних структур.

Нетиповими є відповіді на команди, виражені дієсловами у наказовому способі. Очікувана коротка відповідь-погодження замінена повтором фрази-наказу із заміною форми дієслова. Наприклад, *“Reduce your speed.”* – *“Reducing my speed.”*, *“Alter course to...”* – *“Course altered”*.

Численні неповні прості речення, серед яких також речення з пасивним станом без додавання дієслова *“to be”* в якості обов’язкового елемента граматичної структури зустрічаємо в усіх розділах СМР: *“Windlass put in gear”*, *“Anchor ball hoisted”*, *“Propeller clear”*, *“Accident in accommodation”*.

Окрім випадків використання пасивного стану Present Simple Passive *“Is wind expected to increase?”* та Past Simple Passive *“How was your position obtained?”*, наведемо перелік граматичних часів активного стану з прикладами: Present Simple Active *“I require foam extinguisher”*, Present Continuous Active *“You are approaching port limit of fairway”*, Present Perfect Active *“We have grounded”*, *“will” for future “We will berth port side alongside”*.

Слід звернути увагу на відсутність модальних дієслів у запитах про дозвіл, попередження або пораду в тих випадках, де вони за змістом були б влучними, натомість спостерігаємо наявність близьких за змістом до модальних дієслів конструкцій: *“We will take tug”(instead of “might”)*.

Сутність вищезазначеного зводиться то того, що вивчення СМР і відповідно англійської мови за професійним спрямуванням у цілому представляють практичний і теоретичний інтерес та потребують вирішення з метою вдосконалення професійного рівня судноводіїв. Важливим аспектом підготовки майбутніх випускників спеціалізації

«Навігація та управління морськими суднами» є формування англомовної граматичної компетентності, основними компонентами якої є граматичні навички, граматичні знання та граматична усвідомленість. Холод І. В. розглядає граматичну компетентність як здатність людини до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань та розуміння граматичного оформлення мовлення інших людей, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок і знань та граматичної усвідомленості [4, с. 60].

Нарешті, можна зробити висновок про те, що формування англомовної граматичної компетентності – це складний і довготривалий процес, який базується на знаннях граматичних структур, навичках вживання в усному та писемному мовленні, а також усвідомленні необхідності розвитку професійних здібностей і певних особистих якостей моряка. Крім того, послідовний підхід до формування сприятиме підвищенню рівня сформованості граматичної компетентності.

Література

1. Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів з річкового та морського транспорту: веб-сайт. URL: https://kivt.duit.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/271_opp_sv_bachelor.pdf (дата звернення: 30.04.2024)
2. Міжнародна конвенція про підготовку і дипломування моряків та несення вахти: веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_053#Text (дата звернення: 30.04.2024).
3. IMO Standard Marine Communication Phrases: веб-сайт. URL: <https://www.segeln.co.at/media/pdf/smcp.pdf> (дата звернення: 30.04.2024).

4. Холод І. В. Методика викладання англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. 150 с.

ЧЖАО ЖУЙЧЕНЬ

аспірантка кафедри педагогіки

*Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського
Одеса. Україна*

СТВОРЕННЯ МІЖКУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Виокремлення першої педагогічної умови «Створення міжкультурного середовища в педагогічному закладі вищої освіти» зумовлено тим, що в нашому педагогічному університеті навчаються як представники зарубіжних країн (Китай, Туркменістан, Туреччина, Південна Африка, Єгипет, Грузія, Еквадор, Нігерія, Марокко), так і представники етнічних груп (євреї, молдовани, болгари, поляки, угорці, румун, греки, татари, вірмени, роми тощо), які є представниками інших культур і мають різне віросповідання, а отже під час навчання необхідно навчити студентів взаємодіяти між собою, незважаючи на їхню національну приналежність та віросповідання, тобто необхідно створити в педагогічному закладі міжкультурне середовище.

Розглянемо насамперед визначення поняття «середовище». Так, у словнику української мови середовище розглядається як сукупність природних умов, у яких проходить життєдіяльність якого-небудь організму; соціально-побутові умови, в яких проходить життя людини; оточення; сукупність